

Beregning av solvenskapitalkrav for motpartsrisiko knyttet til Naturskadepoolen

Ved beregningen av bidraget til solvenskapitalkravet fra motpartsrisiko knyttet til poolordninger skal det skilles mellom de følgende typer av risiko, jf. artikkel 1 (definisjoner) nr. 28 til 31 i delegert kommisjonsforordning (EU) 2015/35 om utfylling av Solvens II-direktivet (direktiv 2009/138/EF)¹ – heretter omtalt som kommisjonsforordningen om Solvens II:

- Type A som gjelder beregning av motpartsrisiko relatert til avgivelse av risiko til en pool av (gjen)forsikringsforetak, der det aktuelle foretak ikke er medlem av poolordningen.
- Type B som gjelder beregning av motpartsrisiko relatert til hvert av de øvrige medlemmer i poolordningen (som det aktuelle foretak er medlem av), jf. utlikningsmekanismen i poolordningen.
- Type C som gjelder beregning av motpartsrisiko for et medlem av en poolordning relatert til avgivelse av risiko til et (gjen)forsikringsforetak som ikke er medlem av poolordningen.

Beregningen av motpartsrisiko knyttet til Naturskadepoolen (NP) omfatter pooleksponering av type B og type C.

1. Pooleksponering av type B

1.1. Metoden for beregning av tap-gitt-mislighold

Pooleksponering av type B gjelder som nevnt motpartsrisiko vis-à-vis de øvrige medlemmene i Naturskadepoolen. Av artikkel 194 i kommisjonsforordningen om Solvens II fremgår det at det aktuelle foretak skal beregne tap-gitt-mislighold for denne typen av pooleksponering (LGD_B) for hvert av de øvrige medlemmene i poolordningen ved å benytte følgende metode:

$$LGD_B = \max\{(1-RR_C) \times ([P_U / (1-P_C)] \times BE_C + \Delta RM_C) - F \times Coll; 0\}, \quad (1)$$

der

P_U er det aktuelle foretakets (medlemmets) andel i poolordningen,

P_C er det øvrige medlemmets andel i poolordningen,

RR_C er en parameter som reflekterer hvor stor andel av det øvrige medlemmets eiendeler som er gjenstand for (ulike former for) sikkerhetsstillelser,²

BE_C er det øvrige medlemmets andel av beste estimat på de samlede forpliktelsene i poolordningen, hensyntatt den andelen av forpliktelsene som er gjenforsikret hos eksterne motparter (gjenforsikringsforetak som ikke er medlemmer av poolordningen) og utjevningmekanismen i poolordningen,³

¹ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2015/35 har blitt innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av EØS-avtalen.

² $RR_C = 0,1$ hvis 60 prosent eller mer av det øvrige medlemmets eiendeler er gjenstand for sikkerhetsstillelser. Ellers settes RR_C til 0,5.

³ Etter Finanstilsynets vurdering er denne størrelsen ikke korrekt forklart i artikkel 194 nr. 1(d).

- ΔRM_C er det øvrige medlemmets bidrag til den risikoreduserende effekten av poolordningen på det aktuelle foretakets forsikringsrisiko,⁴
- $Coll$ er den risikojusterte verdien av sikkerhetsstillelser som holdes av det øvrige medlemmet av poolordningen,
- F er en parameter som tar høyde for den økonomiske effekten av sikkerhetsstillelser som holdes av det øvrige medlemmet av poolordningen.

Ifølge Finanstilsynets forståelse kan det aktuelle foretaket ved beregningen av LGD_B se bort fra sikkerhetsstillelser som holdes av de øvrige medlemmene av Naturskadepoolen. Beregningene gitt ved (1) blir dermed noe forenklet:

$$LGD_B = \max\{(1-RR_C) \times ([P_U/(1-P_C)] \times BE_C + \Delta RM_C); 0\}. \quad (2)$$

Det kan gis følgende utfyllende kommentarer til metoden for beregning av LGD_B gitt ved (2):

- Hvert medlem av Naturskadepoolen må ha oversikt over de enkelte medlemsforetaks andeler i poolordningen (dvs. alle P_C -er). Gitt at denne informasjonen er gjort tilgjengelig, kan det enkelte foretak selv beregne størrelsene $P_U/(1-P_C)$ for alle motparter (dvs. for alle $C \neq U$).
- Det legges til grunn at

$$BE_C = P_C \times BE, \quad (3)$$

der BE er beste estimat på forpliktelsene for hele poolordningen hensyntatt andelen av forpliktelsene som er gjenforsikret hos eksterne motparter. I utgangspunktet legges det til grunn at størrelsen BE er kjent for alle medlemmene av Naturskadepoolen.

Etter Finanstilsynets vurdering bør størrelsen BE kunne fastsettes av Naturskadepoolen for ett år av gangen og benyttes av alle medlemmene av poolordningen. Det legges imidlertid til grunn at Naturskadepoolen tar høyde for vurderingene som det er redegjort for i kapittel 3.

Ved å anvende sammenhengen gitt ved (3), kan LGD_B beregnes på følgende måte:

$$LGD_B = \max\{(1-RR_C) \times ([P_U \times P_C/(1-P_C)] \times BE + \Delta RM_C); 0\}. \quad (4)$$

- Siden

$$BE = BE_C/P_C = BE_U/P_U,$$

følger det at en "forenklet" beregning av BE_C er gitt ved

$$BE_C = (P_C/P_U) \times BE_U, \quad (5)$$

jf. artikkel 109 bokstav a i kommisjonsforordningen om Solvens II. Ved å anvende sammenhengen gitt ved (5), kan LGD_B beregnes som følger:

$$LGD_B = \max\{(1-RR_C) \times ([P_C/(1-P_C)] \times BE_U + \Delta RM_C); 0\}. \quad (6)$$

Etter Finanstilsynets vurdering vil det i praksis ikke utgjøre noen forskjell om beregningene av LGD_B baseres på (4) eller (6). Det legges til grunn at opplysninger om både BE og BE_U vil være tilgjengelige for det enkelte medlem av Naturskadepoolen.

⁴ Alternativt kan det vises til reduksjonen av den risikoreduserende effekten av poolordningen hvis det øvrige medlemmet blir insolvent.

- Den største utfordringen (i form av omfanget av beregninger) vil være fastsettelsen av størrelsene representert ved ΔRM_C , jf. artikkel 196 i kommisjonsforordningen om Solvens II. Det følger av denne artikkelen at beregningen av differansen mellom det hypotetiske kapitalkravet for forsikringsrisiko (gitt at det øvrige medlemmet av poolordningen blir insolvent) og det faktiske kapitalkravet for forsikringsrisiko, må foretas for hvert av de øvrige medlemmer i poolordningen. Antall beregninger som må gjennomføres, kan således bli svært høyt. For pooleksponeringer av type B er det i utgangspunktet ikke åpnet for forenklinger når det gjelder beregningen av ΔRM_C , jf. forenklingen som kan anvendes for pooleksponeringer av type C. Etter Finanstilsynets vurdering kan imidlertid enkelte forenklinger tillates – gitt at disse kan forsvares med henvisning til proporsjonalitetsprinsippet og det for øvrig kan legges til grunn at beregningen av bidraget til SCR vil være til den sikre side. Det vises til kommentarene i avsnitt 1.2.
- Det legges til grunn at parameteren RR_C ("recovery rate") kan settes til 0,5 (50 prosent) for alle de øvrige medlemmer i Naturskadepoolen, jf. status i norske skadeforsikringsforetak hva angår omfanget av sikkerhetsstillelser.

Informasjonen om størrelsene som skal benyttes i beregningene av LGD_B , må oppdateres minst årlig, jf. bestemmelsene i Solvens II-direktivet om hyppigheten av SCR-beregningene. Når det gjelder metoden for fastsettelse av størrelsen BE vises det igjen til vurderingene i kapittel 3. Opplysninger om markedsandeler for medlemmene av Naturskadepoolen (P_U og P_C -ene) vil fremgå av oversiktene over medlemmene av Naturskadepoolen, jf. også vedlegg 1 der det gis oversikter over de 25 største medlemmene av poolen i 2022 og 2023.

Siden enkelte foretak kan bli pålagt å foreta SCR-beregninger i løpet av året, kan det være ønskelig med en hyppigere oppdatering av all eller deler av felles input til beregningen av LGD_B -ene. Slike hyppigere oppdateringer kan også være nyttige i vurderingen av hvor store år-til-år endringer som må påregnes hva angår felles input til beregningen av LGD_B -ene. Finanstilsynet vil komme tilbake til denne problemstillingen når man har fått ytterligere erfaring med beregninger av tap-gitt-mislighold for pooleksponeringer av type B.

1.2. Antall beregninger av tap-gitt-mislighold

Pr. 1. juli 2023 har Norsk Naturskadepool 93 medlemmer.⁵ I alt 35 norske skadeforsikringsforetak er medlemmer av Naturskadepoolen, herunder de 6 gjensidige brannkassene.

Det høye antall medlemsforetak innebærer (pr. 31. desember 2023) at det enkelte medlem i utgangspunktet må foreta 184 beregninger knyttet til motpartsrisiko for pooleksponeringer av type B, dvs. først 92 beregninger av ΔRM_C som en del av grunnlaget for beregningene av LGD_B -ene og deretter 92 LGD_B -beregninger.

Som allerede nevnt over, er det beregningene av ΔRM_C -ene som vil være ressurskrevende. Når beregningen av disse størrelsene foreligger, vil beregningen av LGD_B -ene gitt ved (2) eller (4) (eventuelt (5)) generelt være enkle å gjennomføre.

⁵ Ifølge oversikt mottatt fra Finans Norge 26. januar 2024. Det kan argumenteres for at antallet er noe overvurdert. Bl.a. er Moderna Försäkringar (filial av Tryg Forsikring A/S) og Tryg Forsikring A/S (Danmark) oppført i tillegg til Tryg Forsikring NUF.

I praksis vil det maksimale antall beregninger være noe lavere, siden enkelte av medlemmene i Naturskadepoolen er "inaktive" og både ΔRM_C og $LGDB$ vil dermed bli satt til 0 for disse medlemmene.⁶ I tillegg kan enkelte medlemmer behandles under ett i disse beregningene, jf. fotnote 5.

Med bakgrunn i det ovenstående er det ønskelig å redusere antall beregninger som det enkelte medlem av Naturskadepoolen må foreta. I praksis kan dette oppnås ved å foreta fullstendige beregninger for kun de største medlemmene av Naturskadepoolen (målt ved beste estimat på medlemmenes andel av de samlede forpliktelser (BE_C)) og et begrenset antall beregninger for de resterende medlemmer. Dette krever at bl.a. følgende problemstillinger avklares:

- Hvilke (hvor mange) medlemmer i Naturskadepoolen skal uansett være gjenstand for fullstendige beregninger av ΔRM_C og $LGDB$?
Det kan være hensiktsmessig å fastsette en "benchmark" i form av en andel av beste estimat på Naturskadepoolens samlede forpliktelser. Videre er det ønskelig å unngå hyppige utskiftninger av foretakene som inngår i denne gruppen.
- Hvordan skal gruppen av foretak som ikke er gjenstand for fullstendige beregninger ("restgruppen"), håndteres?
Det foreligger (minst) to alternativer:
 - (1) "Restgruppen" inndeles etter foretakenes rating og det foretas en felles beregning av ΔRM_C og $LGDB$ for hver rating-gruppe.
 - (2) Det foretas én felles beregning av ΔRM_C og $LGDB$ for alle foretak i "restgruppen" sett under ett.

Alternativ 1 innebærer i praksis at hver rating-gruppe betraktes som et "dummy-foretak" som det kun vil bli referert til i forbindelse med beregningene av motpartsrisiko relatert til Naturskadepoolen.

Alternativ 2 krever at det også beregnes en felles tapssannsynlighet (PD_B) for alle medlemmene i "restgruppen". Det er ikke opplagt hvordan denne beregningen skal gjennomføres. Problemstillingen ble for noen år siden vurdert av EIOPAs tidligere ekspertgruppe for kapitalkravberegninger (EIOPA SCR-subgroup) og noen alternative tilnærminger for å håndtere denne ble dokumentert. Ifølge ekspertgruppens konklusjon er det imidlertid betydelige svakheter ved alle tilnærminger og det foreligger følgelig ingen omforent anbefaling med hensyn til valg av metode.

Den forannevnte "restgruppen" av foretak vil kunne omfatte foretak som viser seg å være motparter til det aktuelle foretaket (poolmedlemmet) i andre sammenhenger – for eksempel i forbindelse med gjenforsikringsavtaler. Isolert sett tilsier dette at størrelsen $LGDB$ må beregnes også for disse foretakene, siden det i beregningen av (det partielle) kapitalkravet for motpartsrisiko skal beregnes kun et samlet tap-gitt-mislighold (en samlet $LGDB$) for hver identifisert motpart (hvert "single name"). Begge de alternative forenklingene som det vises til over, innebærer at man i praksis ser bort fra dette aspektet ved beregningene av partielle kapitalkrav for motpartsrisiko.

⁶ Pr. 1. juli 2023 er 5 medlemmer oppført med markedsandel tilnærmet lik 0, mens 19 medlemmer har en markedsandel på 0,01 promille eller lavere. Videre har 27 medlemmer en markedsandel på 0,1 promille eller lavere.

Videre vil den forannevnte "restgruppen" av foretak omfatte de norske skadeforsikringsforetakene med (relativt) små markedsandeler innenfor brannforsikring. Disse foretakene vil derfor måtte foreta enkelte tilpasninger ved beregningen av $LGDB$ for "restgruppen" (eventuelt rating-gruppen) som det aktuelle foretak er tilordnet. I denne beregningen kan ikke det aktuelle foretak inngå som medlem av "restgruppen" (eventuelt rating-gruppen), noe som bl.a. innebærer at parameteren P_C må justeres for denne "restgruppen" (eventuelt rating-gruppen), jf. beregningsformlene gitt ved (2), (4) og (6) foran.

En oversikt over de 25 største medlemmene av Naturskadepoolen i 2022 og 2023 er gitt i vedlegg 1. Av oversikten for 2023 fremgår bl.a. følgende:

- De fire største skadeforsikringsforetakene innen brannforsikring har en samlet markedsandel på 70,9 prosent.
- I alt ni skadeforsikringsforetak har en markedsandel som er større enn 2 prosent. Det er syv norske foretak og to filialer av EØS-foretak i denne gruppen. Den samlede markedsandelen for disse foretakene utgjør 88,8 prosent.
- I alt 11 skadeforsikringsforetak (ni norske foretak og to filialer av EØS-foretak) har en markedsandel som er større enn ca. 1 prosent, og den samlede markedsandelen for disse foretakene er 91,1 prosent.

Hvis det f.eks. legges til grunn at individuelle beregninger av ΔRM_C skal begrenses til medlemmer av Naturskadepoolen med en markedsandel som overstiger ca. 2 prosent, sitter man igjen med en "restgruppe" eller to eller flere rating-grupper med i alt 84 medlemmer og en samlet markedsandel på 11,2 prosent.

Av de forannevnte 84 medlemmene i Naturskadepoolen er det 28 norske foretak, herunder de 6 gjensidige brannkassene. Et klart flertall av de norske foretakene har (antakelig) ingen rating, noe som bidrar til å begrense nytten av en eventuell videre inndeling av "restgruppen" i ulike rating-grupper. Et alternativ til en slik inndeling av "restgruppen" kan derfor være å utvide gruppen av foretak som omfattes av individuelle beregninger av ΔRM_C , f.eks. slik at den omfatter alle foretak med en markedsandel større enn ca. 1 prosent. På den annen side vil en slik utvidelse øke den samlede markedsandelen for foretakene som omfattes av individuelle beregninger av ΔRM_C , med kun 2,4 prosentpoeng. (Utvidelsen vil kun gjelde to foretak.)

For øvrig skal det påpekes at forenklinger av den type som er beskrevet ovenfor, der motparter i poolordningen grupperes med sikte på å foreta en felles beregning av ΔRM_C og dermed $LGDB$ (og eventuelt også PD_B), generelt innebærer at kapitalkravet for motpartsrisiko blir noe høyere enn det vil bli dersom foretaket må foreta individuelle beregninger for alle motparter i poolordningen.

1.3. Oppsummering og retningslinjer for beregningene

Med bakgrunn i de ovenstående vurderinger og oversiktene gitt i vedlegg 1 skal beregningen av pooleksponering av type B inntil videre baseres på følgende retningslinjer:

- (1) Alle foretak som har en markedsandel i Naturskadepoolen som overstiger 2 prosent, omfattes uansett av kravet til individuelle beregninger av ΔRM_C og $LGDB$.

- (2) Foretakene som omfattes av kravet til individuelle beregninger av ΔRM_C og $LGDB$, skal ha en samlet markedsandel i Naturskadepoolen på minst 80 prosent.
- (3) Med mindre det foreligger forhold som tilsier noe annet, kan gruppen av foretak som ikke omfattes av kravet om individuelle beregninger håndteres som et "dummyforetak" uten rating.

Det legges til grunn at disse retningslinjene (kriteriene) vil bidra til å holde sammensetningen av gruppen av foretak som omfattes av individuelle beregninger av ΔRM_C og $LGDB$, relativt stabil over tid.

Uavhengig av kriteriene som er nevnt over, kan et foretak som er medlem av Naturskadepoolen foreta individuelle beregninger av ΔRM_C og $LGDB$ også for andre medlemmer av poolen enn dem som omfattes av kravet om (obligatoriske) individuelle beregninger.

Videre vil et foretak som er medlem av Naturskadepoolen ha adgang til å benytte en mer detaljert inndeling av foretakene som ikke omfattes av de obligatoriske individuelle beregninger, enn den Finanstilsynet legger opp til. Det forutsettes imidlertid at inndelingen baseres på disse foretakenes rating. Gruppene av resterende medlemmer av Naturskadepoolen skal uansett håndteres som "dummyforetak" som det ikke skal refereres til i forbindelse med andre deler av SCR-beregningene.

Finanstilsynet vil hvert år revurdere hensiktsmessigheten av retningslinjene for utvelgelse av foretak som omfattes av kravet om individuelle beregninger, samt håndteringen av gruppen av de øvrige medlemmer av Naturskadepoolen. Tilsynet vil i denne vurderingen ta utgangspunkt i bl.a. all relevant informasjon som fremskaffes i regi av Naturskadepoolen.

2. Pooleksponering av type C

2.1. Metoden for beregning av tap-gitt-mislighold

Pooleksponering av type C gjelder som nevnt innledningsvis motpartsrisiko vis-à-vis Naturskadepoolens eksterne gjenforsikrere. Av kommisjonsforordningen om Solvens II artikkel 195 fremgår det at det aktuelle foretaket skal beregne tap-gitt-mislighold for eksponering av type C ($LGDC$) på følgende måte for hver ekstern gjenforsikrer for poolordningen:

$$LGDC = \max\{(1-RR_{CE}) \times (P_U \times BE_{CE} + \Delta RM_{CE}) - F \times Coll; 0\}, \quad (7)$$

der

P_U er det aktuelle foretakets (medlemmets) andel i poolordningen,

RR_{CE} er en parameter som reflekterer hvor stor andel av den eksterne gjenforsikrerens eiendeler som er gjenstand for (ulike former for) sikkerhetsstillelser,⁷

BE_{CE} er beste estimat på forpliktelsene som er avgitt til den eksterne gjenforsikreren for poolordningen sett under ett,

⁷ $RR_{CE} = 0,1$ hvis 60 prosent eller mer av den eksterne gjenforsikrerens eiendeler er gjenstand for sikkerhetsstillelser. Ellers settes RR_{CE} til 0,5.

ΔRM_{CE} er den eksterne gjenforsikrerens bidrag til den risikoreduserende effekten av poolordningen på det aktuelle foretakets forsikringsrisiko,⁸

$Coll$ er den risikojusterte verdien av sikkerhetsstillelser som holdes av den eksterne gjenforsikrerer,

F er en parameter som tar høyde for den økonomiske effekten av sikkerhetsstillelser som holdes av den eksterne gjenforsikrerer.

Hvis foretaket ved beregningen av LGD_C kan se bort fra sikkerhetsstillelser som holdes av den eksterne gjenforsikrerer, kan beregningene gitt ved (7) forenkles noe:

$$LGD_C = \max\{(1-RR_{CE}) \times (P_U \times BE_{CE} + \Delta RM_{CE}); 0\}. \quad (8)$$

Det kan gis følgende utfyllende kommentarer til uttrykket (formelen) for LGD_C gitt ved (8):

- I disse beregningene trenger det enkelte medlem av Naturskadepoolen oversikt over kun egen andel i poolordningen (P_U).
- Hvert medlem av Naturskadepoolen må i tillegg ha oversikt over beste estimat på den delen av bruttoforpliktelsene som er avgitt til hver av poolens eksterne gjenforsikrere (dvs. alle BE_{CE} -er). Etter Finanstilsynets vurdering bør Naturskadepoolen kunne utarbeide slike oversikter og gjøre disse tilgjengelig for alle medlemmene i poolordningen. Det legges til grunn at størrelsene BE_{CE} estimeres på nytt ved hvert årsskifte basert på bl.a. utformingen av Naturskadepoolens gjenforsikringsprogram for de årganger som ikke er ferdig oppgjort. Videre legges det til grunn at Naturskadepoolen tar høyde for de vurderinger og kriterier som det blir redegjort for i vedlegg 2.
- Det fremgår av artikkel 109 bokstav b i kommisjonsforordningen om Solvens II at beste estimat på den delen av Naturskadepoolens bruttoforpliktelser som er avgitt til hver av poolens eksterne gjenforsikrere, kan beregnes som følger:⁹

$$BE_{CE} = BE_{CE,U}/P_U, \quad (9)$$

der $BE_{CE,U}$ representerer beste estimat på den delen av bruttoforpliktelsene avgitt til den aktuelle eksterne gjenforsikrer (CE) som gjelder foretakets (Us) andel av bruttoforpliktelsene avgitt til Naturskadepoolen (og hensyntatt utlikningsmekanismen i poolen).

Ved å anvende sammenhengen gitt ved (9), kan LGD_C beregnes på følgende måte:

$$LGD_C = \max\{(1-RR_{CE}) \times (BE_{CE,U} + \Delta RM_{CE}); 0\}. \quad (10)$$

Det kan diskuteres om (9) i praksis representerer en forenkling eller kun er en definisjons-sammenheng. Hvis det legges til grunn at Naturskadepoolen fremskaffer opplysningene som det enkelte foretak skal benytte i beregningen av LGD_C , vil det i praksis være et spørsmål om hvilket sett av opplysninger det er mest hensiktsmessig å distribuere til foretakene – BE_{CE} -ene eller $BE_{CE,U}$ -ene. Opplysninger om egen andel i Naturskadepoolen (P_U) vil foretaket uansett ha tilgjengelig.

⁸ Alternativt kan det vises til reduksjonen av den risikoreduserende effekten av poolordningen hvis den eksterne gjenforsikrerer blir insolvent.

⁹ Notasjonen i (9) avviker noe fra den som er benyttet i kommisjonsforordningen om Solvens II artikkel 109 bokstav b. Avviket gjelder størrelsen $BE_{CE,U}$ der de anvendte fotskrifter er justert for å markere at størrelsen gjelder foretakets (Us) andel av beste estimat på den delen av Naturskadepoolens samlede forpliktelser som er avgitt til den aktuelle gjenforsikrer (CE).

- Utfordringen (i form av omfanget av beregninger) knyttet til fastsettelsen av størrelsen ΔRM_{CE} , jf. artikkel 196 i kommisjonsforordningen om Solvens II, er mindre for pooleksponeringer av type C enn for pooleksponeringer av type B.

I utgangspunktet krever artikkel 196 at beregningen av differansen mellom det hypotetiske kapitalkravet for forsikringsrisiko – gitt at en av de eksterne gjenforsikrere for Naturskadepoolen blir insolvent – og det faktiske kapitalkravet for forsikringsrisiko må foretas for hver av de eksterne gjenforsikrere. Antall beregninger som må gjennomføres, blir følgelig høyt dersom Naturskadepoolen har mange eksterne gjenforsikrere. Omfanget av beregninger kan imidlertid reduseres betraktelig ved å anvende forenklingen gitt ved artikkel 109 bokstav c. Det følger av denne at foretaket i første omgang kan beregne et samlet bidrag fra all ekstern gjenforsikring til den risikoreduserende effekten av poolordningen på det aktuelle foretakets forsikringsrisiko (ΔRM_{All_CE}) ved å anvende artikkel 196. Deretter fordeles det samlede bidraget på de enkelte eksterne gjenforsikrere ved å anvende beste estimat på de avgitte forpliktelser som vekter. Bidraget til den risikoreduserende effekten fra den aktuelle eksterne gjenforsikrer (CE) er dermed gitt ved¹⁰

$$\Delta RM_{CE} = (BE_{CE}/\sum_{CE} BE_{CE}) \times \Delta RM_{All_CE}, \quad (11)$$

der BE_{CE} representerer beste estimat på forpliktelsene som er avgitt til den aktuelle eksterne gjenforsikrer (CE).

- Det legges til grunn at parameteren RR_{CE} ("recovery rate") kan settes til 0,5 for alle eksterne gjenforsikrere til Naturskadepoolen, siden det ses bort fra sikkerhetsstillelser som holdes av disse.

Kommentarene i avsnitt 1.1 om behovet for oppdatering av informasjonen som skal benyttes ved LGD-beregningene for pooleksponeringer av type B (LGD_B), gjelder tilsvarende for informasjonen som skal benyttes i LGD-beregningene for pooleksponeringer av type C (LGD_C).

Av beskrivelsen av pooleksponering av type C fremgår det (indirekte) at eksterne gjenforsikrere til poolordningen ikke er (vil være) medlemmer av ordningen. Av oversikten i vedlegg 2 fremgår det imidlertid at (minst) tre av medlemmene av Naturskadepoolen også er gjenforsikrere for poolordningen og med samlede andeler i underkant av 60 prosent av kapasiteten til gjenforsikringsprogrammet (59,6 prosent i 2023 og 58,8 prosent i 2024).

Det forutsettes at de aktuelle foretak avklarer hvordan dette forholdet skal håndteres både ved beregningen av motpartsrisikoen relatert til Naturskadepoolen og ved beregningen av samlet motpartsrisiko.

2.2. Naturskadepoolens gjenforsikringsprogram

Naturskadepoolens gjenforsikringsprogram for hhv. 2023 og 2024 er nå strukturert på samme måte med tre lag. Frem til 2022 inneholdt gjenforsikringsprogrammet kun to lag. Det er fortsatt en del likheter ved nåværende program og programmet fra 2022. Egenregningen pr.

¹⁰ Notasjonen i (11) avviker noe fra den som er benyttet i artikkel 109 bokstav c i vedlegget til Finanstilsynet forskrift. Avviket gjelder størrelsen ΔRM_{All_CE} der den anvendte fotskriften er justert for å markere at beregningen gjelder samlet bidrag fra all ekstern gjenforsikring til den risikoreduserende effekten av poolordningen på forsikringsrisikoen til foretaket.

hendelse er relativt høy (MNOK 1 500). Videre er den samlede kapasiteten til gjenforsikringsprogrammet uendret fra 2022 til 2024 (16 mrd. kroner).

De tre lagene i gjenforsikringsprogrammet for 2024 er strukturert som følger (hensyntatt forannevnte egenregning):

- Lag nr. 1 dekker erstatningsbeløpsintervallet fra MNOK 1 500 til MNOK 3 000 pr. hendelse (MNOK 1 500 xs. MNOK 1 500).
- Lag nr. 2 dekker erstatningsbeløpsintervallet fra MNOK 3 000 til MNOK 6 000 pr. hendelse (MNOK 3 000 xs. MNOK 3 000).
- Lag nr. 3 dekker erstatningsbeløpsintervallet fra MNOK 6 000 til MNOK 16 000 pr. hendelse (MNOK 10 000 xs. MNOK 6 000).

I 2023 deltok 40 foretak i gjenforsikringsprogrammet, mens antall foretak med andeler i alle tre lag var 24. I gjenforsikringsprogrammet for 2024 deltar i alt 43 foretak. Av disse har 28 foretak andeler i alle tre lag.

Alle foretak som deltar i Naturskadepoolens gjenforsikringsprogram, har god rating. I programmene for de to siste årene har fordelingen på ratingkategorier ifølge klassifiseringsstandarden til ratingbyrået Standard & Poor's (samt noen tilleggsopplysninger fra ratingbyråene A.M. Best Company og Moody's) vært som følger:

Programmet for 2023:

- 9 foretak har AA-rating fra Standard & Poor's,
- 26 foretak har A-rating fra Standard & Poor's,
- 5 foretak er uten rating fra Standard & Poor's. Alle disse har A-rating fra A.M. Best Company.

Programmet for 2024:

- 8 foretak har AA-rating fra Standard & Poor's,
- 30 foretak har A-rating fra Standard & Poor's,
- 5 foretak er uten rating fra Standard & Poor's. Alle disse har A-rating fra A.M. Best Company.

Vedlegg 2 inneholder oversikter over foretakene som har (hadde) andeler større enn 1 prosent av de enkelte lag i gjenforsikringsprogrammene i hhv. 2023 og 2024.

Ved beregningen av tap-gitt-mislighold relatert til de enkelte eksterne gjenforsikrere (LGD_C -ene) må gjenforsikrerens andel av det samlede gjenforsikringsprogrammet (dvs. for alle lagene sett under ett) fastsettes. En anbefalt metode for hvordan de ulike lagene kan vektet er beskrevet i vedlegg 2. Det bemerkes at for bl.a. de tre største gjenforsikrere målt med andeler i det samlede gjenforsikringsprogrammet (Gjensidige, If og Tryg) er dette uproblematisk siden disse foretakene har samme andel i hvert lag.

2.3. *Antall beregninger av tap-gitt-mislighold*

Som allerede nevnt er det åpnet for betydelige forenklinger av LGD-beregningene for pool-eksponeringer av type C. Forenklingene innebærer at det kun er nødvendig med én beregning av bidraget til (tapet av) den risikoreduserende effekten av Naturskadepoolens (eksterne) gjenforsikringsprogram (dvs. beregningen av ΔRM_{All_CE} for alle eksterne gjenforsikrere sett under ett).

I praksis vil det være beregningen av ΔRM_{All_CE} -ene som er ressurskrevende, jf. kommisjonsforordningen om Solvens II artikkel 196. Når beregningen av disse størrelsene foreligger, bør beregningen av LGD_C -ene gitt ved (7) eller (8) generelt være enkle å gjennomføre.

Et eventuelt behov for ytterligere forenklinger av LGD-beregningene relatert til Naturskadepoolens eksterne gjenforsikrere må i tilfelle begrunnes med at antall gjenforsikrere er høyt. Videre bør en beslutning om å åpne for en ytterligere reduksjon av antall LGD-beregninger relatert til pool-eksponeringer av type C baseres på samme type vurderinger som vist til i avsnitt 1.1 foran.

Hvis det anses ønskelig å gjennomføre ytterligere forenklinger av LGD-beregningene relatert til Naturskadepoolens eksterne gjenforsikrere – utover de forenklinger som gjelder beregningene av "delta risk mitigation" (ΔRM_{CE} -ene) – må følgende avklares (jf. de tilsvarende vurderinger for pooleksponeringer av type B):

- Hvor mange av Naturskadepoolens eksterne gjenforsikrere skal uansett være gjenstand for fullstendige beregninger av LGD_C ?
Det bør fastsettes en "benchmark" i form av enten en andel av beste estimat på gjenforsikrernes samlede forpliktelser eller den enkelte gjenforsikrers andel (eventuelt en kombinasjon av begge).
- Hvordan skal gruppen av gjenforsikrere som ikke er gjenstand for fullstendige LGD-beregninger ("restgruppen"), håndteres?
Med bakgrunn i opplysningene om gjenforsikrernes rating som det er vist til over, synes det tilstrekkelig å inndele "restgruppen" i to rating-grupper som tilordnes hhv. en AA-rating og en A-rating. De to rating-gruppene vil i tilfelle bli betraktet som "dummyforetak" som det kun vil bli referert til i forbindelse med beregningene av motpartsrisiko relatert til Naturskadepoolen, jf. tilsvarende vurderinger hva angår pooleksponeringer av type B.

2.4 *Oppsummering og retningslinjer for beregningene*

Med bakgrunn i de ovenstående vurderinger og oversiktene gitt i vedlegg 2 skal beregningen av pooleksponering av type C inntil videre baseres på følgende retningslinjer:

- (1) Alle gjenforsikrere som har en andel i Naturskadepoolens gjenforsikringsprogram som overstiger 2 prosent, vil uansett være omfattet av kravet til individuelle beregninger av ΔRM_{CE} og LGD_C .
- (2) Gjenforsikrere som omfattes av individuelle beregninger av ΔRM_{CE} og LGD_C , skal ha en samlet andel i Naturskadepoolens gjenforsikringsprogram på minst 80 prosent.

- (3) Med mindre det foreligger forhold som tilsier noe annet, kan gruppen av gjenforsikrere som ikke omfattes av de individuelle beregningene håndteres som et "dummyforetak". Ratingen til "dummyforetaket" kan settes til A.

Det legges til grunn at disse retningslinjene (kriteriene) vil bidra til å holde antall gjenforsikrere som omfattes av kravet til individuelle beregninger av ΔRM_{CE} og $LGDC$, relativt stabilt over tid.

Imidlertid vil et foretak som er medlem av Naturskadepoolen, uansett ha adgang til å foreta individuelle beregninger av ΔRM_{CE} og $LGDC$ også for andre gjenforsikrere enn dem som omfattes av de obligatoriske individuelle beregninger.

Videre vil et foretak som er medlem av Naturskadepoolen ha adgang til å benytte en mer detaljert inndeling av gjenforsikrere som ikke omfattes av kravene til individuelle beregninger, enn den Finanstilsynet legger opp til. Det forutsettes imidlertid at inndelingen baseres på disse gjenforsikreres rating. Naturskadepoolens krav til de eksterne gjenforsikreres rating innebærer imidlertid at det kun vil være aktuelt å operere med to "dummyforetak" som tilordnes hhv. en AA-rating og en A-rating.

Finanstilsynet vil hvert år revurdere hensiktsmessigheten av retningslinjene for utvelgelse av eksterne gjenforsikrere som omfattes av kravet om individuelle beregninger, samt metoden for håndtering av den resterende gruppen av eksterne gjenforsikrere. Tilsynet vil i denne vurderingen ta utgangspunkt i bl.a. all relevant informasjon som fremskaffes i regi av Naturskadepoolen.

3. Fastsettelse av beste estimat på de samlede forpliktelsene til Naturskadepoolen

I dette kapitlet blir det redegjort for en forenklet metode for beregning av beste estimat på Naturskadepoolens samlede forpliktelser (både brutto og for egen regning). Det blir også vist hvorledes disse beregningene kan benyttes av det enkelte medlem av Naturskadepoolen.

Det forutsettes at det skal foretas separate beregninger av beste estimat for premieavsetningen og erstatningsavsetningen, dvs.

$$BE = BE_{PA} + BE_{EA} \quad (1)$$

der

BE er beste estimat på Naturskadepoolens samlede forpliktelser hensyntatt andelen av forpliktelsene som er gjenforsikret hos poolens eksterne motparter,

BE_{PA} er beste estimat på forpliktelsene som skal dekkes av Naturskadepoolens premieavsetning hensyntatt andelen av forpliktelsene som er gjenforsikret hos poolens eksterne motparter, og

BE_{EA} er beste estimat på forpliktelsene som skal dekkes av Naturskadepoolens erstatningsavsetning hensyntatt andelen av forpliktelsene som er gjenforsikret hos poolens eksterne motparter.

3.1. Beste estimat på erstatningsavsetningen

Ved beregningen av beste estimat på erstatningsavsetningen kan det tas utgangspunkt i opplysningene som fremgår av Naturskadepoolens månedsavregninger og poolens anbefalinger vedrørende IBNR-avsetninger mv. på det aktuelle rapporteringstidspunktet.

Anta at beregningen skal gjennomføres ved utløpet av år J og skal dekke de siste I skadeårganger. Beste estimat på Naturskadepoolens erstatningsavsetning kan da dekomponeres på følgende måte:

$$BE_{EA} = \sum_{1 \leq i \leq I} BE_{EA, J-I+i} \quad (2)$$

der

$$BE_{EA, J-I+i}, \quad i = 1, \dots, I,$$

er beste estimat på bidraget til erstatningsavsetningen fra hver av de siste I skadeårganger.

Beste estimat på erstatningsavsetningen til det aktuelle foretaket (foretak U) er dermed gitt ved

$$BE_{EA, U} = \sum_{1 \leq i \leq I} \alpha_{U, J-I+i} \times BE_{EA, J-I+i} \quad (3)$$

der

$$\alpha_{U, J-I+i}, \quad i = 1, \dots, I,$$

er foretakets (U s) andeler i Naturskadepoolen for hvert av de siste I år.

Det antas at man står ved utgangen av 2023 og beregningen av beste estimat på erstatningsavsetningen skal omfatte de siste 10 skadeårganger, dvs.

$$BE_{EA} = \sum_{1 \leq i \leq 10} BE_{EA, 2013+i} \quad (4)$$

og

$$BE_{EA, U} = \sum_{1 \leq i \leq 10} \alpha_{U, 2013+i} \times BE_{EA, 2013+i} \quad (5)$$

I tabell 3.1 (neste side) gis en oversikt over betalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger, brutto IBNR-avsetninger og brutto erstatningskostnader for medlemmene av Naturskadepoolen sett under ett. Oversikten som er basert på Naturskadepoolens månedsavregning og IBNR-anbefalinger mv. pr. utløpet av desember 2023, omfatter alle åpne skadeårganger, dvs. årgangene 2014–2023.

Det fremgår av tabellen at samlet brutto erstatningsavsetning for skadeårgangene fra og med 2014 til og med 2023 utgjør MNOK 2 918,6.

Av forannevnte månedsavregning mv. fremgår det videre at for de de aktuelle skadeårganger er det ingen forskjell mellom bidragene til hhv. brutto og netto erstatningsavsetning, frem til og med 2022. Andelen av samlet brutto erstatningsavsetning som skal dekkes av Naturskadepoolens eksterne motparter (gjenforsikrere) kan dermed settes til 0 for årgangene frem til 2022:

$$BE_{EA, 2013+i} = 0, \text{ for } i \in \{1, 2, \dots, 9\} \quad (6)$$

For 2023 derimot er kostnadene tilknyttet Hans så store at poolens gjenforsikringsprogram blir aktivert og dermed er

$$BE_{EA, 2023} \neq 0 \quad (7)$$

Tabell 3.1. *Bruttoerstatningskostnader for skadeårgangene 2014–2023.*

Anslag pr. 31. desember 2023. Beløp i MNOK.

Skadeårgang	Brutto erstatningskostnader			
	Betalt	RBNS	IBNR	Kostnad
2014	634,7	3,3	0,0	638,0
2015	1 690,3	23,2	0,0	1 713,6
2016	442,0	24,8	0,0	466,9
2017	722,3	18,0	0,0	740,2
2018	475,1	38,5	0,0	513,6
2019	464,0	25,0	0,0	489,0
2020	1 274,8	164,3	0,0	1 439,1
2021	393,4	56,6	1,0	450,9
2022	706,7	108,6	5,2	820,5
2023	1 309,2	2 330,2	120,0	3 759,3
Sum	8 112,6	2 792,5	126,1	11 031,1

For øvrig skal det presiseres at erstatningsavsetningsbeløpene oppgitt i tabell 3.1 representerer ikke-diskonterte størrelser. Det må følgelig fastsettes et utbetalingsmønster for samlet ikke-diskontert (brutto og netto) erstatningsavsetning før disse kan diskonteres ved hjelp av den risikofrie rentekurven i NOK pr. 31. desember 2023. De diskonterte størrelser kan deretter anvendes av det aktuelle foretak (U) i beregningene gitt ved (3) (eventuelt (5)) foran. I tillegg må det avklares om beløpene skal (opp)justeres for å sikre at alle fremtidige kostnader relatert til avviklingen av erstatningsavsetningen er hensyntatt.

Det legges til grunn at utbetalingsmønsteret relatert til erstatningsavsetningen blir revurdert en gang pr. år, siden de betydelige år-til-år fluktuasjonene i nivået på samlede erstatningskostnader også vil kunne ha innvirkning på utbetalingsmønsteret (både samlet og for den enkelte skadeårgang).

3.2. *Beste estimat på premieavsetningen*

En forenklet metode for fastsettelse av beste estimat på premieavsetningen for Naturskade-poolens medlemmer sett under ett er gitt ved følgende beregning:

$$BE_{PA} = IAE \times SK_{Net} \quad (7.1)$$

der

IAE er et mål på ikke avløpt eksponering (på det aktuelle rapporteringstidspunktet) og

SK_{Net} er en simulert forventet skadekvote for egen regning (hensyntatt det valgte målet for ikke avløpt eksponering).

Tilsvarende kan beste estimat på samlet brutto premieavsetning for Naturskadepoolens medlemmer (BE_{BPA}) fastsettes på følgende måte:

$$BE_{BPA} = IAE \times SK_{Gross} \quad (7.2)$$

der

SK_{Gross} er en simulert forventet brutto skadekvote (hensyntatt det valgte målet for ikke avløpt eksponering).

Andelen av samlet beste estimat på brutto premieavsetning som skal dekkes av Naturskadepoolens eksterne motparter (gjenforsikrere) sett under ett (BE_{PA,All_CE}) er dermed gitt ved

$$BE_{PA,All_CE} = BE_{BPA} - BE_{PA} \quad (7.3)$$

Skadekvotene som det vises til i forbindelse med (7.1) og (7.2), er definert som følger for en gitt skadeårgang:

$$SK_{Net} = EK_{Net}/OBP^* \quad (8.1)$$

og

$$SK_{Gross} = EK_{Gross}/OBP^* \quad (8.2)$$

der

EK_{Net} er de simulerte erstatningskostnader for egen regning (for skadeårgangen),

EK_{Gross} er de simulerte brutto erstatningskostnader (for skadeårgangen) og

OBP^* er beregnet opptjent bruttopremie (for skadeårgangen).

Den beregnede opptjente bruttopremien vil kunne avvike fra faktisk opptjent bruttopremie (for Naturskadepoolens medlemmer sett under ett), siden det tas utgangspunkt i de samlede forsikringssummer (for den gitte skadeårgangen) og den gjeldende premieraten, dvs.

$$OBP^* = \beta \times FS \quad (9)$$

der

β er den gjeldende premieraten og

FS er de samlede forsikringssummer for den gitte skadeårgangen.

Videre skal det bemerkes at definisjonen av skadekvote for egen regning gitt ved (8.1) avviker fra den "vanlige" definisjonen av skadeprosent for egen regning siden nevneren i (8.1) er en bruttostørrelse. Dette valget henger igjen sammen med at ikke-avløpt eksponering (IAE) vil bli fastsatt som en bruttostørrelse.

Det legges til grunn at ikke avløpt eksponering (IAE) ikke kan settes lik summen av uopptjent brutto naturskadepremie for alle medlemmene av Naturskadepoolen, jf. merknadene nedenfor. På tilsvarende måte som ved definisjonen av skadekvotene skal det isteden benyttes en beregnet

uopptjent bruttopremie basert på de samlede forsikringssummer for siste år og den gjeldende premieraten. I tillegg må det tas høyde for forskjellen mellom privatbetonte og næringslivsbetonte brannforsikringer når det gjelder forfallsstrukturen.

En rimelig antakelse når det gjelder forfallsstrukturen synes å være at de privatbetonte brannforsikringer forfaller uniformt gjennom året, mens de næringslivsbetonte brannforsikringer har en større konsentrasjon av forfall rundt årsskiftet. Med bakgrunn i dette foreslås det som en første tilnærming å benytte følgende forenklete metode for fastsettelse av *IAE*:

$$IAE = \beta \times (0,50 \times FS_P + 0,25 \times FS_N) \quad (10.1)$$

$$= 0,50 \times (OBP_P)^* + 0,25 \times (OBP_N)^* \quad (10.2)$$

der

FS_P er de samlede forsikringssummer for privatbetonte forsikringer for siste skadeårgang,

FS_N er de samlede forsikringssummer for næringslivsbetonte forsikringer for siste skadeårgang,

$(OBP_P)^*$ er beregnet opptjent bruttopremie for siste skadeårgang for de privatbetonte brannforsikringer sett under ett og

$(OBP_N)^*$ er beregnet opptjent bruttopremie for siste skadeårgang for de næringslivsbetonte brannforsikringer sett under ett.

Anta – på tilsvarende måte som ved beregningen av beste estimat på erstatningsavsetningen – at beste estimat på premieavsetningen skal fastsettes ved utgangen av år J . Beste estimat på premieavsetningen for det aktuelle foretaket (foretak U) er da gitt ved

$$BE_{PA,U} = \alpha_{U,J+1} \times BE_{PA} \quad (11)$$

der $\alpha_{U,J+1}$ er foretakets (forventede) andel i Naturskadepoolen i det kommende året ($J+1$).

For det enkelte foretak kan det vurderes om andelen i Naturskadepoolen for det kommende året ($J+1$) kan settes lik andelen for inneværende år (J), dvs.

$$\alpha_{U,J+1} = \alpha_{U,J} \quad (12)$$

Det vises til kommentarene til dette forholdet i kapittel 1 i Finanstilsynets notat "Beregning av solvenskapitalkrav for naturkatastroferisiko".

Når det gjelder skadekvotene (SK_{Net} og SK_{Gross}) kan disse fastsettes for eksempel ved å anvende simuleringsmodellen som er utarbeidet for Naturskadepoolen. De simulerte verdier av skadekvotene bør i tilfelle sammenholdes med ("backtestes" mot) Naturskadepoolens erfaringer, dvs. de faktiske skadekvoter for alle tidligere skadeårganger.

Det presiseres at beregningene av opptjente bruttopremier for alle tidligere skadeårganger skal baseres på den gjeldende premieraten (for å unngå at fluktuasjoner i premieratene over tid påvirker utfallet av "backtestingen").

Videre skal det påpekes at de simulerte erstatningskostnadene som benyttes i (8.1) og (8.2) skal representere diskonterte størrelser. Hvis dette forholdet ikke er hensyntatt i simuleringene, skal det strengt tatt fastsettes et utbetalingsmønster for skadene som skal dekkes av premieavsetningen (CBNI-skadene), og deretter benytte den risikofrie rentekurven i NOK på de (konstruerte) kontantstrømmer som fremkommer ved å anvende utbetalingsmønsteret. Det må for øvrig avklares om alle fremtidige kostnader kan sies å være hensyntatt i simuleringen av erstatningskostnadene.

I tillegg til de ovennevnte problemstillinger bør det avklares hvordan bestemmelsene om kontraktens grense skal håndteres ved beregningen av beste estimat på premieavsetningen.

Siden beregningen av beste estimat på premieavsetningen som det er redegjort for foran, er basert på flere betydelige forenklinger, kan en foreløpig tilnærming være å simulere erstatningskostnader verdivurdert i samsvar med prisnivået på det aktuelle beregningstidspunktet og foreløpig se bort fra kompliserende elementer relatert til diskontering og kontraktens grense. Disse elementene kan eventuelt innarbeides på et senere tidspunkt når man har fått mer erfaring med denne type beregninger.

3.3. Avsluttende kommentarer

Det fremgår av gjennomgangen foran at de skisserte metoder for beregninger av beste estimat på erstatningsavsetningen og spesielt beste estimat på premieavsetningen representerer foreløpige tilnærminger. Det bør derfor tas sikte på å videreutvikle metodene etter hvert som man får erfaringer med bruken av disse.

Metodene for beregning av beste estimat på erstatningsavsetningen og premieavsetningen er forsøkt utformet slik at beregningene først gjennomføres for Naturskadepoolen sett under ett og deretter anvendes av det enkelte medlem av Naturskadepoolen ved å benytte medlemmets markedsandeler for de aktuelle skadeårganger. Dette er imidlertid ikke ment å være til hinder for at det enkelte medlem av Naturskadepoolen kan foreta mer nøyaktige beregninger av beste estimat. Det antas at dette kan bli mest aktuelt for fastsettelsen av beste estimat på premieavsetningen, bl.a. fordi foretakets forfallstruktur kan avvike (vesentlig) fra den som ligger til grunn for beregningen av ikke avløpt eksponering gitt ved (10.1) og (10.2).

VEDLEGG 1

Markedsandeler i Norsk Naturskadepool i 2022 og 2023

Tabellene nedenfor gir oversikter over markedsandelene til de 25 medlemmene av Norsk Naturskadepool med størst markedsandeler i 2022 og 2023.

Av tabellene fremgår bl.a. følgende:

- Naturskadepoolen hadde 92 medlemmer pr. 1. juli 2022.
Samlet markedsandelen til de fire største aktørene (innenfor brannforsikring) utgjorde 71,3 prosent.
Kun ni foretak hadde en markedsandel på mer enn 2 prosent. Samlede markedsandel for disse foretakene utgjorde 88,8 prosent.
Videre var det 11 foretak med en markedsandel på ca. 1 prosent eller mer. Den samlede markedsandelen for disse foretakene utgjorde 91,1 prosent.
I alt 17 foretak hadde en markedsandel på mer enn 0,5 prosent og den samlede markedsandelen for disse var 95,0 prosent.

- Naturskadepoolen hadde 93 medlemmer pr. 1. juli 2023.
Samlet markedsandelen til de fire største aktørene (innenfor brannforsikring) utgjorde 70,9 prosent.
Kun ni foretak hadde en markedsandel på mer enn 2 prosent. Samlede markedsandel for disse foretakene utgjorde 88,8 prosent.
Videre var det 11 foretak med en markedsandel på ca. 1 prosent eller mer. Den samlede markedsandelen for disse foretakene utgjorde 91,1 prosent.
I alt 15 foretak hadde en markedsandel på mer enn 0,5 prosent og den samlede markedsandelen for disse var 94,0 prosent.

Med utgangspunkt i oversiktene over markedsandeler i 2023 kan beregningene av tap-gitt-mislighold for pooleksponeringer av type B (LGD_B) f.eks. gjennomføres på følgende måte:

- Obligatoriske beregninger av LGD_B , herunder beregninger av ΔRM_C , gjennomføres for de ni største medlemmene av Naturskadepoolen.
For et foretak som inngår i gruppen som omfattes av obligatoriske beregninger, vil (naturlig nok) antall beregninger reduseres med én.

- De øvrige medlemmene av Naturskadepoolen håndteres som et eller flere "dummyforetak" som det ikke vil bli referert til i andre sammenhenger. En eventuell inndeling av denne gruppen i to eller flere "dummyforetak" bør baseres på foretakenes rating.
For et foretak som inngår i et av "dummyforetakene" må det foretas en justering av markedsandelen til det aktuelle "dummyforetaket".

Det vises for øvrig til de avsluttende vurderingene i avsnitt 1.3 når det gjelder adgangen til å foreta mer detaljerte beregninger.

Tabell VI.1. Markedsandeler i brannforsikring i 2022. Prosent.

		Markedsandeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA	25,8978	25,8978
2	If Skadeforsikring NUF	20,6563	46,5541
3	Fremtind Forsikring AS	14,3590	60,9132
4	Tryg Forsikring NUF ¹⁾	10,3236	71,2367
5	KLP Skadeforsikring AS	4,9419	76,1786
6	Protector Forsikring ASA	3,7415	79,9202
7	Eika Forsikring AS	3,1259	83,0461
8	Frende Skadeforsikring AS	2,8958	85,9419
9	Storebrand Forsikring AS	2,8405	88,7823
10	Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig	1,3465	90,1288
11	KNIF Trygghet Forsikring AS	0,9766	91,1055
12	Landkreditt Forsikring AS	0,8867	91,9922
13	Oslo Forsikring AS	0,6970	92,6892
14	Codan Forsikring NUF ²⁾	0,6312	93,3203
15	WaterCircles Forsikring ASA	0,5922	93,9126
16	Zurich Insurance plc (Ireland) Branch	0,5698	94,4824
17	Ly Forsikring ASA	0,5072	94,9896
18	Statnett Forsikring AS	0,4137	95,4033
19	Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse	0,3433	95,7466
20	XL Insurance Company Ltd.	0,3301	96,0767
21	AIG Europe SA NUF	0,3270	96,4037
22	Equinor Insurance AS	0,2878	96,6916
23	Industriforsikring AS	0,2787	96,9702
24	Hallingdal Gjensidige Brannkasse	0,2770	97,2472
25	Granne Forsikring	0,2627	97,5099

- 1) Inkl. rapporterte markedsandeler for Moderna Försäkringar (Sverige) og Tryg Forsikring A/S (Danmark).
2) Inkl. rapporterte markedsandeler for Codan Insurance Ltd (Danmark).

Tabell VI.2. Markedsandeler i brannforsikring i 2023. Prosent.

		Markedsandeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA	25,5681	25,5681
2	If Skadeforsikring NUF	20,9336	46,5017
3	Fremtind Forsikring AS	14,0586	60,5603
4	Tryg Forsikring ¹⁾	10,3716	70,9319
5	KLP Skadeforsikring AS	4,8704	75,8023
6	Protector Forsikring ASA	4,0957	79,8980
7	Eika Forsikring AS	3,1858	83,0838
8	Frende Skadeforsikring AS	2,8436	85,9274
9	Storebrand Forsikring AS	2,8364	88,7638
10	Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig	1,3218	90,0856
11	KNIF Trygghet Forsikring AS	1,0375	91,1231
12	Landkredit forsikring AS	0,8852	92,0084
13	Watercircle	0,7167	92,7251
14	Oslo Forsikring A/S	0,7062	93,4313
15	Ly Forsikring AS	0,5780	94,0093
16	Zurich Insurance plc (Ireland) Branch	0,4770	94,4863
17	Chubb Europeen Group, Branch Norway (Ace)	0,4508	94,9370
18	Statnett Forsikring AS	0,4194	95,3565
19	XL Insurance Company Ltd.	0,3912	95,7477
20	Indre Østfold & Andebu Gjensidig Brannkasse	0,3353	96,0830
21	Equinor Insurance AS	0,3237	96,4067
22	AIG Europe SA NUF	0,2978	96,7045
23	Industriforsikring a.s.	0,2825	96,9870
24	Hallingdal Gjensidig Brannkasse	0,2781	97,2651
25	Granne Forsikring	0,2552	97,5203

1) Inkl. rapporterte markedsandeler for Moderna Försäkringar (Sverige) og Tryg Forsikring A/S (Danmark).

VEDLEGG 2

Andeler i gjenforsikringsprogrammet til Norsk Naturskadepool for 2023 og 2024***Gjenforsikringsprogrammet for 2023***

I alt 40 forsikringsforetak deltar i gjenforsikringsprogrammet til Norsk Naturskadepool for 2023. Tabellene V2.1, V2.2 og V2.3 nedenfor omfatter alle foretak (gjenforsikrere) som har en andel på minst 1 prosent i det aktuelle laget ("layer").

Gjensidige Forsikring ASA, If P&C AB og Tryg Forsikring A/S har samme andel i alle tre lag. Den samlede andelen for de tre foretakene utgjør 59,6 prosent.

Flere av Naturskadepoolens øvrige gjenforsikrere har samme andel i alle tre lag, herunder bl.a.:

- Swiss Re Euope S.A. (7,0 prosent)
- Munich Re AG (3,25 prosent)
- Everest Reinsurance Company DAC (2,7 prosent)
- Korean Reinsurance Company (1,75 prosent)
- Mapfre Compañia de Reasegueros S.A. (1,2 prosent)
- AXA XL Re Europe SE (1,0 prosent)

I tillegg kommer i alt 10 gjenforsikrere med andeler på mellom 0,1 prosent og 0,75 prosent i alle tre lagene.

I lag nr. 1 har 11 foretak en andel som er større enn 2 prosent, mens 14 foretak har en andel som overstiger 1 prosent. De samlede andeler for disse foretakene er hhv. 88,3 prosent og 92,2 prosent.

I lag nr. 2 er det 9 foretak med en andel større enn 2 prosent og 13 foretak med en andel som overstiger 1 prosent. De samlede andeler for disse foretakene er hhv. 85,3 prosent og 90,4 prosent.

I lag nr. 3 er det 9 foretak med en andel større enn 2 prosent og 12 foretak med en andel som overstiger 1 prosent. De samlede andeler for disse foretakene er hhv. 88,5 prosent og 92,4 prosent.

Tabell V2.1. Andeler i lag ("layer") nr. 1 (MNOK 1 500 xs. MNOK 1 500). Prosent.

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA (Norway)	26,9500	26,9500
2	If P&C AB (Sweden)	20,6205	47,5705
3	Tryg Forsikring A/S (Denmark)	12,0046	59,5751
4	Swiss Re Europe S.A.(Luxembourg)	7,0000	66,5751
5	Lloyd's Syndicate 4472 LIB (UK)	4,7349	71,3100
6	SCOR SE (France)	4,0000	75,3100
7	Munich Re AG (Germany)	3,2500	78,5600
8	Hannover Ruck SE (Germany)	3,0000	81,5600

9	Everest Reinsurance Company DAC (Ireland)	2,7000	84,2600
10	Deutsche Ruck Schweiz AG (Switzerland)	2,0000	86,2600
11	Sirius Point Int. Insurance Corporation (Sweden)	2,0000	88,2600
12	Korean Reinsurance Company (South Korea)	1,7500	90,0100
13	Mapfre Re Compañia de Reasegueros S.A. (Spain)	1,2000	91,2100
14	AXA XL Re Europe SE (France)	1,0000	92,2100

Tabell V2.2. Andeler i lag ("layer") nr. 2 (MNOK 3 000 xs. MNOK 3 000). Prosent.

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA (Norway)	26,9500	26,9500
2	If P&C AB (Sweden)	20,6205	47,5705
3	Tryg Forsikring A/S (Denmark)	12,0046	59,5751
4	Swiss Re Europe S.A.(Luxembourg)	7,0000	66,5751
5	SCOR SE (France)	6,0000	72,5751
6	Hannover Ruck SE (Germany)	3,5000	76,0751
7	HCC International Insurance Company Plc (UK)	3,2903	79,3654
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	82,6154
9	Everest Reinsurance Company DAC (Ireland)	2,7000	85,3154
10	Korean Reinsurance Company (South Korea)	1,7500	87,0654
11	Mapfre Re Compañia de Reasegueros S.A. (Spain)	1,2000	88,2654
12	Sirius Point Int. Insurance Corporation (Sweden)	1,1000	89,3654
13	AXA XL Re Europe SE (France)	1,0000	90,3654

Tabell V2.3. *Andeler i lag ("layer") nr. 3 (MNOK 10 000 xs. MNOK 6 000). Prosent.*

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA (Norway)	26,9500	26,9500
2	If P&C AB (Sweden)	20,6205	47,5705
3	Tryg Forsikring A/S (Denmark)	12,0046	59,5751
4	Swiss Re Europe S.A.(Luxembourg)	7,0000	66,5751
5	HCC International Insurance Company Plc (UK)	6,4403	73,0154
6	SCOR SE (France)	6,0000	79,0154
7	Hannover Ruck SE (Germany)	3,5000	82,5154
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	85,7654
9	Everest Reinsurance Company DAC (Ireland)	2,7000	88,4654
10	Korean Reinsurance Company (South Korea)	1,7500	90,2154
11	Mapfre Re Compañia de Reasegueros S.A. (Spain)	1,2000	91,4154
12	AXA XL Re Europe SE (France)	1,0000	92,4154

En oversikt over gjensikringsforetakene med størst andeler i Naturskadepoolens samlede gjensikringsprogram for 2023 er gitt i tabell V2.4. Oversikten er begrenset til foretak med en andel på minst 1 prosent i det samlede gjensikringsprogrammet.

Tabell V2.4. *Andeler i det samlede gjensikringsprogrammet for 2023. Prosent.*

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA (Norway)	26,9500	26,9500
2	If P&C AB (Sweden)	20,6205	47,5705
3	Tryg Forsikring A/S (Denmark)	12,0046	59,5751
4	Swiss Re Europe S.A. (Luxembourg)	7,0000	66,5751
5	SCOR SE (France)	5,3744	71,9495
6	HCC International Insurance Company Plc (UK)	3,6232	75,5727
7	Hannover Ruck SE (Germany)	3,3436	78,9163
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	82,1663
9	Everest Reinsurance Company DAC Ireland)	2,7000	84,8663
10	Lloyd's Syndicate 4472 LIB (UK)	1,7522	86,6185
11	Korean Reinsurance Company (South Korea)	1,7500	88,3685
12	Mapfre Compañia de Reasegueros (Spain)	1,2000	89,5685
13	AXA XL Re Europe SE (France)	1,0000	90,5685

Gjenforsikringsprogrammet for 2024

I alt 43 forsikringsforetak deltar i gjenforsikringsprogrammet til Norsk Naturskadepool for 2024. Tabellene V2.5, V2.6 og V2.7 nedenfor omfatter alle foretak (gjenforsikrere) som har en andel på minst 1 prosent i det aktuelle laget ("layer").

Gjensidige Forsikring ASA, If P&C AB og Tryg Forsikring A/S har samme andel i alle tre lag. Den samlede andelen for de tre foretakene utgjør 58,8 prosent.

Flere av Naturskadepoolens øvrige gjenforsikrere har samme andel i alle tre lag, herunder bl.a.:

- Swiss Re Euope S.A. (7,0 prosent)
- Hannover Re (3,5 prosent)
- Munich Re AG (3,25 prosent)
- Korean Reinsurance Company (1,75 prosent)
- Mapfre Compañia de Reasegueros S.A. (1,2 prosent)

I tillegg kommer i alt 12 gjenforsikrere med andeler på mellom 0,1 prosent og 0,75 prosent i alle tre lagene.

I lag nr. 1 har 10 foretak en andel som er større enn 2 prosent, mens 14 foretak har en andel som overstiger 1 prosent. De samlede andeler for disse foretakene er hhv. 85,9 prosent og 91,0 prosent.

I lag nr. 2 er det 9 foretak med en andel større enn 2 prosent og 12 foretak med en andel som overstiger 1 prosent. De samlede andeler for disse foretakene er hhv. 84,6 prosent og 88,6 prosent.

I lag nr. 3 er det 9 foretak med en andel større enn 2 prosent og 12 foretak med en andel som overstiger 1 prosent. De samlede andeler for disse foretakene er hhv. 87,6 prosent og 92,0 prosent.

Tabell V2.5. Andeler i lag ("layer") nr. 1 (MNOK 1 500 xs. MNOK 1 500). Prosent.

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA	27,2964	27,2964
2	If P & C Insurance Ltd. (publ.)	20,6563	47,9527
3	Tryg Forsikring A/S	10,8599	58,8126
4	Swiss Re Europe S.A.	7,0000	65,8126
5	SCOR SE	4,5000	70,3126
6	Lloyd's Syndicate 4472 LIB	3,9774	74,2900
7	Hannover Rück SE	3,5000	77,7900
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	81,0400
9	Everest Reinsurance Company (Ireland), DAC	2,9000	83,9400
10	SiriusPoint Bermuda Insurance Company Ltd.	2,0000	85,9400

11	Korean Reinsurance Company	1,7500	87,6900
12	Mapfre Re, Compañia de Reaseguros S. A.	1,2000	88,8900
13	Group Ark Insurance Limited	1,0600	89,9500
14	Endurance Specialty Insurance Limited	1,0600	91,0100

Tabell V2.6. *Andeler i lag ("layer") nr. 2 (MNOK 3 000 xs. MNOK 3 000). Prosent.*

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA	27,2964	27,2964
2	If P & C Insurance Ltd. (publ.)	20,6563	47,9527
3	Tryg Forsikring A/S	10,8599	58,8126
4	Swiss Re Europe S.A.	7,0000	65,8126
5	SCOR SE	6,0000	71,8126
6	Hannover Rück SE	3,5000	75,3126
7	HCC International Insurance Company Plc	3,3000	78,6126
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	81,8626
9	Everest Reinsurance Company (Ireland), DAC	2,7000	84,5626
10	Korean Reinsurance Company	1,7500	86,3126
11	Mapfre Re, Compañia de Reaseguros S. A.	1,2000	87,5126
12	XL Re Europe SE	1,1000	88,6126

Tabell V2.7. *Andeler i lag ("layer") nr. 3 (MNOK 10 000 xs. MNOK 6 000). Prosent.*

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA	27,2964	27,2964
2	If P & C Insurance Ltd. (publ.)	20,6563	47,9527
3	Tryg Forsikring A/S	10,8599	58,8126
4	Swiss Re Europe S.A.	7,0000	65,8126
5	HCC International Insurance Company Plc	6,1200	71,9326
6	SCOR SE	6,0000	77,9326
7	Hannover Rück SE	3,5000	81,4326
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	84,6826
9	Everest Reinsurance Company (Ireland), DAC	2,9000	87,5826
10	Korean Reinsurance Company	1,7500	89,3326
11	XL Re Europe SE	1,5000	90,8326
12	Mapfre Re, Compañia de Reaseguros S. A.	1,2000	92,0326

Beregning av andeler i det samlede gjensikringsprogrammet

Siden gjensikringsprogrammet til Naturskadepoolen for 2024 består av tre lag ("layer") og mange av gjensikringsforetakene som deltar i programmet ikke har identiske andeler i de

tre lagene, må det foretas noen tilleggsberegninger for å fastsette disse foretakenes andeler i det samlede gjenforsikringsprogrammet. Nedenfor blir det illustrert hvordan dette kan gjøres med gjenforsikringsprogrammet for 2024. Tilsvarende beregninger kan foretas for gjenforsikringsprogrammet for 2023 og eldre årganger (i den grad dette anses nødvendig).

Som allerede nevnt har Gjensidige Forsikring ASA, If P&C AB og Tryg Forsikring A/S samt flere av Naturskadepoolens øvrige gjenforsikrere identiske andeler i de tre lagene og dermed også i det samlede gjenforsikringsprogrammet. For resten av foretakene som deltar i gjenforsikringsprogrammet er dette ikke tilfelle. Etter Finanstilsynets vurdering vil en tilstrekkelig presis metode for beregning av disse foretakenes andeler av det samlede gjenforsikringsprogrammet være å benytte gjenforsikringspremien for de tre lagene som vekter.

Ifølge opplysninger mottatt fra Naturskadepoolen er gjenforsikringspremien i 2024 hhv. MNOK 127,5, MNOK 96 og MNOK 178 for de tre lagene, noe som innebærer at gjenforsikringsforetakenes andeler i lagene skal vektet med hhv. 0,3176 (lag 1), 0,2391 (lag 2) og 0,4433 (lag 3).

En oversikt over gjenforsikringsforetakene med størst andeler i Naturskadepoolens samlede gjenforsikringsprogram for 2024 er gitt i tabell V2.8. Oversikten er begrenset til foretak med en andel på minst 1 prosent i det samlede gjenforsikringsprogrammet.

Tabell V2.8. *Andeler i det samlede gjenforsikringsprogrammet for 2024. Prosent.*

		Andeler	
		Pr. foretak	Akkumulert
1	Gjensidige Forsikring ASA	27,2960	27,2960
2	If P & C Insurance Ltd. (publ.)	20,6560	47,9520
3	Tryg Forsikring A/S	10,8600	58,8120
4	Swiss Re Europe S.A.	7,0000	65,8120
5	SCOR SE	5,5237	71,3357
6	HCC International Insurance Company Plc	3,5023	74,8379
7	Hannover Rück SE	3,5000	78,3379
8	Munich Re AG (Germany)	3,2500	81,5879
9	Everest Reinsurance Company (Ireland), DAC	2,8522	84,4401
10	Lloyd's Syndicate 4472 LIB	1,7611	86,2012
11	Korean Reinsurance Company (South Korea)	1,7500	87,9512
12	Mapfre Compañia de Reaseguros (Spain)	1,2000	89,1512
13	XL Re Europe SE	1,1186	90,2697

Det er oversikten i tabell V2.8 som skal benyttes ved utvelgelsen av gjenforsikringsforetakene som vil bli omfattet av kravet til individuelle beregninger av ΔRM_{CE} og $LGDC$. Oversikten kan også benyttes ved fordelingen mellom de enkelte gjenforsikringsforetak av den samlede andelen av beste estimat på samlet premieavsetning som anses avgitt til Naturskadepoolens gjenforsikrere.

Når det gjelder fordelingen av den samlede andelen av beste estimat på erstatningsavsetningen som er avgitt til Naturskadepoolens gjenforsikrere, kan oversikter som tilsvarer tabell V2.8 benyttes for de aktuelle skadeårganger, dvs. for skadeårganger der gjenforsikrerens andel av beste estimat på erstatningsavsetningen er større enn 0.